

Horní Habartice ve 20. století.

1900 k 31. prosinci základ plateb obyvatelstva soudního okresu Benešov je k naší obci uvedeno, že má 201 domů, 980 obyvatel, z toho 475 mužů a 505 žen, přiznání daní 6 401 korun, plocha 726,05 ha, 1682 parcel a platilo 242 domácností (viz Benešovský okres. kalendář 1900)

Do roku 1900 byly vždy 24. června v Horních Habarticích církevní slavnosti ke sv. Janu Křtitelelovi.

1901 v tomto roce je na kostel umístěn hromosvod a zámeček Bílý dvůr přestavěn Josefem Schubertem na pohostinství.

1. listopadu 1900 od tohoto data dochází do obce posel dvakrát týdně a za obyčejné psaní poplatků odpadá.

1902 vyčištěny varhany a naladěny Heinrichem Schiffnerem za 500 K.

1903 výkaz o délce okresních silnic a náklady na jejich údržbu viz Benešovský kalendář, řádek 10:
Horní Habartice silniční úsek 2 702 m, plocha silnice 16 210 m², délka silnice jen v obci 2 128 m, mimo 574 m, k údržbě použito 50 m³ štěrku, cena za 1 m³ štěrku 8 K = roční náklady na spotřeovaný štěrk 400 K. Roční mzda silničáře je 286 K.

V roce 1836 udělilo zemské gubernium panství a jejich podřízeným obcím za úkol dbát o výstavbu dobrých silnic. Jak již bylo předtím zmíněno, většina obcí začala s jejich výstavbou v letech 1839 - 1841, ale dokončení se zpravidla protáhlo do 60 až 70 let.

1904 zničeno č. 13, které se nacházelo mezi č. 12 (dnešní Topitsch) a potokem směrem k č. 70 (Mette).

1904 ve škole strop v 1. třídě hrozil zřícením. Proto byl stržen a nahrazen betonovým.

1904 starý hřbitov (ležící sto metrů nad nynějším a vpravo) byl zplanýrován a ponechán tam jen křížek.

1905 vysvětlivky k přehledu o honitbě v okrese Benešov (Josef Strombach - Benešovský okresní kalendář):
V okrese Benešov je 24 spolků a 8 soukromých honiteb. Spolkové honitby jsou najaté a jen na Bedřichově vykonává honitbu odborník.

V řádku 13 je honitba Horní Habartice

- na prostoru 1 261 Jochů (1 Joch cca 0,5 ha)
- na zahradách, cestách a zástavbě 67 Jochů
- čistý výměr honitby 875 Jochů
- za nájem honitby bylo zapláceno před 40 lety 132 K a v roce 1905 již 435 K
- vystavené lovecké lístky před 40 lety 0, taktéž před 20 lety ale v roce 1905 15.

1890 mají Horní Habartice 1 023 obyvatel vesměs Němci a 202 domů.

Začíná velký úbytek lidí odchodem do měst za prací, hlavně do Děčína a Podmokel. V nich od roku 1880 nastává velká industriace.

1892 v měsíci březnu škola dostala cvičiště " Turnplatz ", pozemek z majetku panství.

1893 je v obci stále 1 023 obyvatel, z toho 496 mužů a 527 žen, rozloha je 726 ha.

1894 zemřel obyvatel naší obce Ambros von Gautsch v Magdeburku, kapelní mistr.

1897 existuje přesná mapa Ober Ebersdorfu - H. Habartic. Ve dnech 29. až 30. června 1897 ničující povodeň na Absbachu (zminěno předtím).

1898 J. Schubert ze Žandova novým majitelem Bílého dvora. Od roku 1901 z něj udělal hostinec a později nade dveře umístil desku " Vystavěno 1546 ".

Přívěšek na koně z barevného kovu
ze selské usedlosti č.p. 131

Correspondenz-Karte.

Gross

Franz Tröpfel

Rammförsungsgäßl

Ob- u. Oberhof
bei Laufen

26
55

WOLFFERSDORF

Nur für die Dörfer

Wolfsdorf den 26. 1893.

Mein Herr Tröpfel!

Franz Gürtler Nr. 272 in Wolfsdorf selbst
 hat ein Grundstück in einem Hause samt Nebengebäude,
 welche mit im Jahr 1800 in Nebengebäude
 200 f und hat 108 ^{quadrat} f und mit 1200 f auf dem Grundstück
 die übrigen 800 f hat er selbst und 400 f
 abzugeben und 400 f auf dem Grundstück einzubringen
 Aufgängerwall
 Herzl Leber

Gewerbe im Bezirke Bensen.

(Zählung im April 1905.)

Gemeinde	Waffhäuser	Tabaktrafiken	Schuhmacher	Schneider	Bäcker	Fleischer	Tischler	Schmiede	Wagner	Klempner	Zuckerbäcker	Brettfägen	Ziegeleien	Steinbrüche	Sandgruben
Ulgersdorf mit Schneppendorf	16	9	8	3	3	2	4	3	2	—	—	1	—	4	1
Bensen mit Reifen	21	10	16	12	12	10	8	3	3	6	9	3	4	2	4
Biebersdorf	5	3	5	1	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Blankersdorf	4	2	2	2	—	1	3	2	1	—	—	—	—	1	—
Groß-Bocken mit Karlsthal . .	7	5	4	1	2	3	5	1	2	2	—	—	1	1	—
Klein-Bocken	4	3	3	—	—	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Dobern	6	4	5	1	1	3	3	1	—	1	—	—	1	—	—
Nieder-Ebersdorf mit Kranachsdorf	7	6	3	2	2	2	1	1	—	—	—	—	1	—	2
Ober-Ebersdorf	8	4	5	2	2	3	2	2	1	1	—	—	—	—	1
Güntersdorf mit Franzberg .	7	5	7	2	3	2	2	2	2	1	—	—	—	—	—
Habendorf	2	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Hermersdorf	5	4	4	3	3	1	2	2	1	—	—	—	—	1	—
Mertendorf	8	5	4	3	2	2	3	3	2	—	1	1	1	—	3
Parlosa	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reichen	9	5	2	4	2	2	3	2	2	—	—	—	—	—	—
Alt-Schockau	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Klein-Schockau	4	2	4	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Schönau	5	3	3	—	1	1	2	1	—	—	—	3	—	—	—
Tschiaschel	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulgersdorf-Franzenthal mit Neuland und Josefswille .	9	4	4	1	2	2	2	—	—	—	—	—	—	1	1
Voitsdorf	6	4	1	2	2	1	2	1	—	—	—	—	—	1	2
Wernstadt	14	5	45	14	7	5	6	2	1	2	3	—	1	—	2
Groß-Wöhlen	4	3	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Klein-Wöhlen mit Höflig und Zautig	8	7	5	1	3	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—
Summe . . .	163	97	135	57	49	45	53	32	21	15	13	9	9	12	16

Živnosti v okrese Benešov (platné k dubnu 1905)

H. Habartice - 3 hospod, 4 tabákové trafiky, 5 obuvníků, 2 krejčí, 2 pekaře, 3 truhlářství, 2 kovářství, 1 kolářství, 1 klepmířství, 0 cukrovinky, 0 pily, 0 cihelnu, 0 kamenolom a 1 pískovnu.

Fotokopie z Benešovského okresního kalendáře 1905 (CA-LC)

1905 mají Horní Habartice 980 obyvatel, 201 domů, daně 6 490 K, na chudobný fond 883 K, školáků 169, výdaje za pivo 1 412 K, plocha obce 726 ha.

1905 vynaložené K za vybrané nápojové dávky od roku 1896 až 1905 v benešovském okrese (viz Benešovský kalendář 1905)

1896	za 1 160 K
1897	za 1 147 K
1898	za 1 156 K
1899	za 1 213 K
1800	za 1 627 K
1901	za 1 536 K
1902	za 1 532 K
1903	za 1 374 K
1904	za 1 412 K
1905	za 1 342 K t. j. celkem za 13 500 K.

1905 ještě v tomto roce vlastnil hrabě Oswald von Thun-Salm koncesi na provozování pivovaru na Červeném dvoře v Markvarticích. Ta však již nikdy nebyla využita. Namísto toho si objekt pivovaru a sousední tvrze trvale pronajala firma Michel a Lorenz, která navázala na tradici "Rotenhořské" cihelny a začala zde vyrábět glazované střešní tašky. Tato prakticky věčná krytina je dodnes k vidění na mnoha střechách v Markvarticích, Habarticích a v celém okolí.

1905 živnosti v okrese Benešov k dubnu 1905 viz benešovský kalendář - stař Horní Habartice a zde:

8 hospod
4 trafiky
5 obuvníků
2 krejčí, 2 pekaři, 2 kováři
3 truhláři a po 1 kolářství, klempířství a pískovna.

1905 v prosinci byl do školy zaveden vodovod, předtím škola používala vodu z pumpy před farou, nebo z pramene u č. 164 .

1906 zplanýrováno již předtím zmíněné č. 117.

1908 požár v Horních Habarticích u Franze Jahnla č. 42, dne 28. října ve 3 ráno. Jednalo se o zděný objekt mlýna. Pojištěno u vídeňské pojišťovny Phönix viz benešovský kalendář 1908.

1908 23. března vodovod na bukovinské straně s rezervoárem na 32 m³. Plány vodovodu, potrubí, vodojemu včetně čističek jsou ve "Vodní knize" uloženy v okresním archivu v Děčíně.

1908 úprava splavu patřícímu k mlýnu č. 68. Z pvodní 21 m koruny hráze vystavěna 28,30 m, s odlehčovací kanálem průměru 60 cm, vyzdění tělesa splavu i koryta pod ním směrem k silnici.

1908 dále vybudována regulace potoka nad splavem k mlýnu č. 68 v délce 310 m, dno v průměru 9 m a vše vyžděno. Dohotoveno 27. října .

1908 zastaveno zvonění, neboť byly ztrouchnivělé sloupy věže a zvony pověšeny souzově na trémovém podstavci.

1909 požár v č. 26 dne 8. září (dům stál mezi č.p. 25 a 27.)

1909 opravena hráz splavu patřícímu k mlýnu č. 112 a je dlouhá 21,26 m.

1909 Politická obec Oberebersdorf/Horní Habartice:

Ve vesnici je 980 obyvatel a 198 domů.

Je zde obecní úřad a představeným je Franz Gautsch.

Sekretářem Franz Rehnelt a policajtem Anton Knechtel.

Pošta v Benešově.

Kostel - farář P. Josef Sebor, sbormistr Wenzel Schaffran, kostelník Franz Rehnelt.

Tři třídní škola se 165 žáky.

Vrchní učitel Wenzel Schaffran, učitel Josef Eckert, Heinrich Bendel, náboženství vyučuje P. Jos. Sebor, ruční práce Martha Schaffran.

Železniční stanice " Obersdorf-Markersdorf" k.k. B.N.B. s k. k. telegrafem a. zde přednosta Josef Weikert a asistent Alfred Schütz.

Spořitelna a půjčovna pro Horní Habartice a okolí.

Vedoucí Franz Gautsch a pokladní Ignaz Knechtel.

Spolky zde: dobrovolní hasiči

pěvecký klub

konzumní spolek

spolek válečníků

hospodářské kasino

spolek pro porážky zvířat,

místní skupina německých včelařů centrální pro Čechy

1909 dne 8. září v Horních Habarticích požáry a to č. 28 majitel Franz Jänich v 1/2 druhé ráno, obytný dům se laměnou střechou, dále č. 26 (již uvedeno) majitel Franz Hauptmann ve 2 ráno, obytný dům se slaměnou střechou.

1909 velmi přesná mapa Horních Habartic